บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ภาวะเศรษฐกิจ สังคมและความต้องการของเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง เพื่อการปรับปรุงการส่งเสริมการเกษตร ในหมู่บ้านพระบาท-ห้วยต้ม ตำบลนาทราย อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน

โดย : นายพรชัย ชัยคำภา

ชื่อปริญญา : เทคโนโลยีการเกษตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : ส่งเสริมการเกษตร

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : .....

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทยา ดำรงเกียรติศักดิ์)

...31.../...ม.ค.../...2537...

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งปัญหาและความต้องการของเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในหมู่บ้านพระบาทห้วยต้ม เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนดำเนินโครงการส่งเสริมการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ รวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรที่เป็นหัวหน้าครอบครัว จำนวน 101 ครอบครัว โดยใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview Schedule) ประกอบกับข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ผล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ช่วง และค่านิยม

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากเป็นชาย มีอายุเฉลี่ย 44.54 ปี อพยพมาจากจังหวัดตากมากที่สุด มีสมาชิกเฉลี่ยครอบครัวละ 5 คน ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 87.10 ไม่เคยได้รับการศึกษาและทุกครอบครัวนับถือศาสนาพุทธ แหล่งข่าวสารการเกษตรที่สำคัญคือ ผู้ใหญ่บ้านและเกษตรตำบล เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 90.10 ไม่ได้เป็นสมาชิกสถาบันการเกษตร เกษตรกรต้องการปรับปรุงการผลิตด้านการเกษตร ด้วยเหตุผลที่ต้องการเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นกว่าเดิมร้อยละ 95.23 เกษตรกรเกือบทุกครัวเรือนคือร้อยละ 99.00 ไปร่วมทำบุญในวันสำคัญทางศาสนาและหยุดงานในวันพระ ผู้ให้ข้อมูลพอใจในสภาพที่อยู่อาศัยของตนเอง มีอัตราการป่วยต่ำ และใช้บริการที่สถานีอนามัยประจำหมู่บ้านเป็นส่วนมาก มีการคุมกำเนิดเพียงร้อยละ 46.54

2. เกษตรกรมีที่ดินทำการเกษตรร้อยละ 86.13 เฉลี่ย 7.25 ไร่ต่อครอบครัว มีที่อยู่อาศัยร้อยละ 97.02 เฉลี่ย 2.57 งานต่อครอบครัว เกษตรกรร้อยละ 96.04 ได้รับการจัดสรรที่ดินจากรัฐบาล เกษตรกรใช้พื้นที่ปลูกข้าวไร่มากที่สุด อาชีพรองของครอบครัวคือ รับจ้างทั่วไปและค้าขาย

เกษตรกรได้ผลผลิตข้าวไร่เฉลี่ย 157.38 กิโลกรัมต่อไร่ และพืชไร่อื่นๆ ก็ได้ผลผลิตต่ำ เกษตรกรมีรายได้จากการเกษตรต่ำมากคือ เฉลี่ยครอบครัวละ 2,429.67 บาทต่อปี มีรายได้อื่น ๆ นอกจากการเกษตรเป็นเงินสดเฉลี่ยครอบครัวละ 12,763.93 บาทต่อปี ซึ่งสูงกว่ารายได้จากการเกษตร ในขณะเดียวกันเกษตรกรก็มีรายจ่ายในการทำการเกษตรเฉลี่ยครอบครัวละ 1,128.68 บาท และมีรายจ่ายนอกจากการเกษตร เช่น ค่าเครื่องนุ่งห่ม ค่าเล่าเรียนบุตร ค่ารักษาพยาบาล เฉลี่ยครอบครัวละ 2,331.61 บาทต่อปี เครื่องมือการเกษตรมี จอบ เคียว มีด และเสียม เกษตรกรผู้ให้ข้อมูลซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคจากร้านค้าภายในหมู่บ้านและชอบขายผลผลิตการเกษตรให้กับพ่อค้าที่มารับซื้อในหมู่บ้าน เกษตรกรร้อยละ 32.67 ที่มีหนี้สิน

3. ปัญหาในการประกอบอาชีพของเกษตรกรคือ การขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและเงินทุน ที่ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ไม่เหมาะสมในการทำการเกษตร ราคาผลผลิตต่ำ ไม่มีกรรมสิทธิ์ในการครอบครองที่ดิน

4. ความต้องการความช่วยเหลือจากรัฐบาล ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการด้านการเกษตรเรียงตามลำดับดังนี้ 1) จัดหาน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอ 2) จัดสรรที่ดินสำหรับการเกษตรให้แน่นอน 3) ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนและคอยให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ 4) ปรับปรุงที่ดินให้อุดมสมบูรณ์ 5) จัดหาพันธุ์พืชและช่วยในการเตรียมดินราคาต่ำ

ABSTRACT

Title : Socio-Economic Conditions and Needs of Karen Farmers for Agricultural Extension Improvement in Banprabat-huaytom Tumbol Nasai, Amphur Lee, Changwat Lumpoon, Thailand.

By : Pornchai Chaicumpar

Degree : Master of Agricultural Technology (Agricultural Extension)

Major Field : Agricultural Extension

Chairman, Thesis Advisory Board : .....

(Associate Professor Dr.Wittaya Damrongkiattisak)

...31.../October/...1994...

The study was aimed to find out the Karen farmers' socio-economic conditions, problems and needs to be used as basic information for planning extension programs in Banprabathuaytom, Tumbol Nasai, Amphur Lee, Lumpoon, Thailand. Primary data were collected from 101 samples of family leaders out of 289 households by interview schedules in addition to secondary data collection from documentation.

The data were analyzed by Statistical Package for the Social Scienecs (SPSS) and presented as percentage, mean, standard deviation, range and mode.

The results showed the following :

1. Most of the respondents were male with an average age of 44.54 years. The majority migrated from Tak province. Their average number of family members was 5. The percentage of the respondents who had no formal education was 87.10. All

families were Buddhist. Their major sources of agricultural information were village heads and extension workers. 90.10 percent of the farmers were not members of any farmer organizations. 95.23 percent of the farmers wanted to improve their farmlands for better farm products and incomes. Most of the farmers (99.00 percent) withheld their work and participated in Buddhist activities on Buddhist holidays. Most of the farmers were satified with their household conditions. Their sickness rates were low and most of them used the services of the village health centers. Only 46.54 percent of the farmers had birth control.

2. 86.13 percent of the farmers had their agricultural land with an average holding of 7.25 rais per family. Their average residential land was 0.64 rai per family. Most of the farmers (96.04 percent) lived and worked in the land area allocated by the government. Most of the farmers grew upland rice with occasional labour work and trading as secondary jobs.

Their average upland rice yields were low (157.38 kg/rai), as well as other field crops. Their average off-farm incomes were higher than the on-farm incomes (12,763.93 VS 2,429.67 baht per family per year). Their annual expenditures for off-farm items and on-farm items were 2,331.67 and 1,128 baht per family respectively. Their agricultural tools included hoes, sickles, knives, spades. They bought goods from village shops and sold their agricultural product to traders coming to buy them in the villages. Only of 32.67 percent of farmers were in debt.